

Skorpen

OPFOSTRINGSHUSFORENINGENS

Nr. 5 - 2023

August

130. årg.

Foreningens æresmedlem Kjeld Simon Villadsen 89/52 er død, 86 år gammel

Han efterlader sig ægtefælden igennem 64 år, Sigrid, to døtre og børnebørn.

Mindeord I

Af Skorpens redaktør Finn Johansen 103/57

Efter et langt aktivt liv døde Kjeld den 7/8. De sidste år kæmpede han mod en demens, som til sidst bevirkede, at han ikke var i stand til at fungere i hverdagen – ej heller deltage ikke i foreningens arrangementer. Kjeld var savnet, for han var altid et festligt samlingspunkt, fuld af gode historier om andre skorper og om hans år på skolen, da den lå i Randersgade på Østerbro.

Kjeld var lynende intelligent – karaktermæssigt nr. 1 i hans klasse. Så ikke overraskende blev han student og cand.mag. i idræt og historie, en interesse og baggrund som efterfølgende resulterede i en lang karriere som erhvervshistoriker og forfatter.

Og da foreningen ved Opfostringshusets 250 års jubilæum påtog sig opgaven at udgive et jubilæumsværk om skolen, var han det naturlige valg til opgaven, som resulterede i bogen ”Skorpeskolen – på den yderste pynt. Jeg var selv redaktør på værket og lærte derigennem Kjeld at kende for hans evne som historiker og forfatter. Det var ikke nogen nem opgave at styre hans lyst til at brede historien ud.

Men det lykkedes. Resultatet blev et let tilgængeligt værk, som henvender sig til både skorper og andre, som blot har interesse for dansk skolehistorie.

Hans store frivillige arbejdsindsats med jubilæumsværket medvirkende til, at foreningen belønnede ham med et æresmedlemskab.

Kjeld vil blive savnet.

Foreningens fane var med ved bisættelsen i Skovshoved kirke. Ceremonien sluttede med evergreenen ”My Way”:

I’ve lived a life that’s full
I traveled each and every highway
And more, much more
I did it, I did it my way.

Mindeord II på side 3

Skorpen nr. 5

2023, 130. årg.

Udgivet af
Opfostringshusforeningen af 1872
Ndr. Fasanvej 124 B
2000 Frederiksberg

Web-adr.: www.ohf.dk

Bestyrelse

2/90 André Fleron, formand
55/66 Søren Derving, næstfm.
34/71 Rasmus Buss, sekretær
103/57 Finn Johansen, redaktør
66/66 Jørn Lindholdt
103/66 Mikael Randløv

Suppleant

ledig

Revisorer

55/60 Per Gade Christensen
75/66 Peter Ernst Petersen

Stiftelsen

2/90 André Fleron
E-mail: formand@ohf.dk

Webmaster for www.ohf.dk

61/77 Michael Brimer

Adresseændringer

Meddeles pr. e-mail til:
formand@ohf.dk

Bladet Skorpen

Redaktion
Ansv. Redaktør
103/57 Finn Johansen
Tlf.: 33141815
E-mail: redaktoer@ohf.dk
Sms: mobil 22808068

Redaktionsadresse:
Ndr. Fasanvej 124 B st.tv.
2000 Frederiksberg

Dødsfald

89/52 Kjeld Simon Villadsen 7/8 2023
73/55 Henrik Voss Mouritzen 12/4 2023

Æret være deres minde

Runde fødselsdage

6/9 33/53 Ejnar Larsen fylder 85 år
13/10 43/59 Torben Madsen fylder 80 år

Vi gratulerer

Torbens erindringer fra hans år i Hellebæk kan
man læse på side 4-5

Legater 2023

Skorper og deres børn har mulighed for at søge
støtte/legat til en igangværende uddannelse.

Ansøgningsskema kan downloades fra forenin-
gens hjemmeside fra den 2/9.

Ansøgningen skal indsendes pr. mail til:
”formand@ohf.dk” senest den 30/9-2023

Uddelingen forventes at ske i december måned.

”Skorpeskolen - på den yderste pynt
igennem 250 år”

142 sider, rigt illustreret
Pris: 100 kr. + porto

Kan bestilles hos
Redaktøren.

Mindeord II

Af advokat, fhv. kontorchef i Skat, Michael Bjørn Hansen, Skovshoved

Jeg mødte Kjeld Simon Villadsen første gang i 1962 i det kulturradikale forum Studenter-samfundet. Dengang var der i København et livligt progressivt / venstreorienteret ungdoms-miljø. Hverken internettet, mobiltelefoner eller Facebook var opfundet, hvorfor megen kon-takt mellem unge mennesker foregik på møder, til demonstrationer og på værtshuse. Typisk var der flere møder på samme aften.

Arrangørerne var enten SF, DKP, forskellige ungdomsorganisationer, anti-atomkampagnen eller Studentersamfundet med dets tre fraktioner.

De fleste deltog kun i ét møde pr. aften, men Kjeld Villadsen var der fut i. Han kunne, på sin gule Vespa-scooter, nå at deltage i 3-4 møder på samme aften, hvorfor han blev kaldt Ahasverus, den evigt vandrende skomager fra Jerusalem.

Alle i miljøet kendte Kjeld, og alle kunne lide ham. Han var blottet for generthed – han kom fra dybet og var uimponeret af alt – hvilket bevirkede, at han havde en kæmpe kontaktflade, hvorfra han opsamlede tonsvis af informationer, herunder også saftige sladderhistorier. Det bidrog til, at han blev ”verdensmester” i at fortælle historier, herunder også de mest ”sindssyge” og vovede historier. Han var uden filter. Kjeld elskede det og var særdeles un-derholdende.

Kjeld var også meget sportstrænet, løbetrænede altid. Engang kom han gående på hænder ind på læsesalen på Det Kongelige Bibliotek, hvor han i øvrigt altid var et festligt indslag på bibliotekets lille kaffestue.

Kjeld blev uddannet cand.mag. i idræt og historie og fik karakteren 13 i sit speciale. Han var mønsterbryder. Efterfølgende fik han job som gymnasielærer på Aurehøj Gymnasium, men det var ikke ham på den lange bane.

Imidlertid var det dengang vanskeligt for historikere at få andre jobs, så Kjeld begyndte for sig selv og skrev erhvervshistoriske bøger på bestilling fra fagforeninger og erhvervsvirk-somheder.

Han fandt sammen med et par andre historikere i samme situation. De stiftede et lille firma, ’Erhvervshistorisk Bureau ApS’, hvor jeg blev sat ind som direktøren, der skulle styre for-retningen. Det var ikke let.

De fik dyrket deres interesse for historie, men det var ikke den mest rationelle drift, og af-kastet var ikke stort. Kjeld var søn af en enlig mor (servitrice) og havde gået på Det Konge-lige Opfostringshus, hvilket var baggrunden for, at han ikke havde de store materielle krav til tilværelsen. Han var klunser og modstander af Forbrugsdjævlen.

Takket være vores ægtefæller var både Kjeld og jeg havnet i Skovshoved, hvor vi sammen arrangerede ture ud i det danske land med ægtefæller og børn og med Kjeld som den store fortæller. Vores børn elskede at være sammen med ham, men vi blev alle også tit kørt trætte. Kjeld var et energibundt af dimensioner.

Kjeld var et menneske, der gav sine medmennesker utroligt meget.

Æret være hans minde.

Var skoleopholdet i Hellebæk så dårligt?

Erindringer af 43/59 Torben Madsen, Vejle (Skærup)

November 2004

Efter med interesse at have læst bogen ”Skorpeskolen – på den yderste pynt”, kan man få det indtryk, at hverdagen ofte bestod af flade øretæver.

Dette var langt fra tilfældet. Jeg husker generelt skoleopholdet som en god oplevelse, hvor vi blev tilført mange gode færdigheder, fik udviklet vores evner og fik en ”ualmindelig” god opdragelse, hvilket vel senere i livet er kommet os alle til gode.

Selvfølgelig fik vi vores øretæver, men vi har vel selv været skyld i dem.

Om mit ophold på skolen, har jeg nedfældet er par ting, som mange sandsynligvis kan nikke genkende til.

Min første uge på skolen husker jeg med vand i øjnene. Jeg græd hver aften vi gik til ro og forstod ikke, hvorfor jeg skulle hjemmefra og anbringes sådan et sted. Det hjalp dog, da alle vi nye skorper fik hver vor ”plejefar”, som skulle tage sig af os og få os indpasset. De gjorde et godt stykke arbejde, og jeg har aldrig følt, at vi små skorpe blev udnyttet eller trynet.

I bogen ”Skorpeskolen – på den yderste pynt”, side 84, anføres, at eleverne var dus med forstanderen. Han må have været ualmindelig fremmelig. Det gik i hvert fald ikke i forstander Nelsson’s tid. Her var man Des, og korrekt talemåde var absolut påkrævet, hvilket jeg fik lært ved på et tidspunkt at tillade mig at sige: **Deres kone snakkede om.** Klask sagde det, og straks sad der en flad øretæve på min kind. Stor var min undren – hvad havde jeg da gjort galt? Belæringen kom prompte. Min **hustru** snakker ikke, hun **taler**.

Da vi på skolen havde et glimrende kor, var vi, især ved juletid, ofte ude og forsøde tilværelsen for værdigt trængende. Her tænkes især på vores krybbespil på sanatoriet Montebello i Helsingør. Vi var så små, så nuttede og så kære, at de kvindelige patienter nærmest kvalte os i deres store barme. Oh – havde vi da forstået at nyde situationen, men vi var for unge.

Vores lærere var generelt gode og forstående mennesker, men især én husker jeg for det mindre gode. Lærer Hestoft. Som den lille fyr jeg var, husker jeg ham som en stor grov mand, der ved den mindste anledning yndede at kyle et viskelæder i hovedet på os, og som havde stor fornøjelse af at daske os over fingrene med sin store lineal.

Tegnelærer Willadsen, der boede på kommuneskolen i Hellebæk, var en godmodig og rar mand, der yndede at byde os på hjemmelavet saftvand, når vi besøgte ham, Saftevandet opbevarede han i kælderen. Willadsen var udstyret med et træben, så vi kunne altid høre, når han kom. Vi har nok ikke altid været lige artige imod ham. I hvert fald mistede han mange flasker saftvand, der røg ud gennem kældervinduet, og vi blev aldrig taget, da vi altid kunne høre, når træbenet kom humpende.

Hver 14. dag så vi frem til, at vi skulle hjem. Vi spadserede så ned til stationen, hvor vi tog med HHGB banen (**hele herligheden går baglæns**) ind til Helsingør. De der ikke kunne nå hjem, var måske så heldige at komme med andre på weekendbesøg. Jeg havde blandt andet bornholmeren 28 Hans Ole Munk Pedersen med hjem. Han blev for øvrigt – for en kort periode – kæreste med min kusine.

En enkelt gang var weekenden ved at gå i vasken for samtlige elever. Fredag nat havde der været indbrud i køkkenet, og der var stjålet småkager. Da alle eleverne var stillet op i udgangsuniform på ”paradepladsen” meddelte Nelsson, at der ingen udgang blev, før de skyldige havde meldt sig. Stor ulykke for skorperne. Hvad gør man så? Jo – 32 Aage Johansen og jeg blev enige om at påtage os skylden, således at vore kammerater kunne komme på weekend. Nelsson beordrede os til at stille på kontoret, når de øvrige var taget af sted. Noget bange stillede vi så hos Nelsson – og han var gal. På sin brydske måde udbad han sig en forklaring. Den kom så. Jo – det var altså ikke os, men vi syntes, at det var synd for vore kammerater, at de ikke kom på weekend, fordi nogle skiderikker havde stjålet småkager,

og så ikke ville vedstå sig deres ugering. Vi ville derfor, som de gode kammerater vi var, gerne påtage os skylden. Stor var Nelsson's glæde. Han kunne heller ikke tro, at 2 af hans yndlings elever skulle have begået en sådan ugering. Vi blev herefter beværtet med sodavand og **småkager**, med besked om, at så kunne vi godt cykle hjem. Forældelsesfristen må nu være indtrådt: de stjalne småkager smagte godt, men bange – det var vi.

Som det fremgår af ovenstående, har vi ikke altid været guds bedste børn, hvilket eleverne før og efter os vel heller ikke har været. Vi var bare heldige ikke at blive opdaget

Om foråret/sommeren cyklede vi store elever på weekend i København. Heller ikke her kunne vi holde os i skindet, mange haveejere har nok forbandet os skorper langt væk, når vi pelsede deres syrenbuske for samtlige blomster. Men vi kørte i en sand rus af blomsterduft og var lykkelige.

Af gode oplevelser, som i endda fik penge for, var ca. 20 skorpers deltagelse i opførelsen af Lohengrin på Det Kongelige Theater, hvor vi medvirkede som pagedrenge. Vi blev afhentet i en dobbeltdækkerbus og transporteret til København, og var først hjemme sent om natten. For pengene købte de fleste af os skjorter i Helsingborg.

Af lidt trælse ting var, at vi hver 14. dag skulle i kirke. Der gik faktisk en halv søndag med det, en tid som jeg hellere ville have brugt til at nyde den dejlige hule, som jeg havde bygget med 32 Aage ude i skoven. En fantastisk hule. 10 meter oppe i 3 trætoppe, indbyrdes forbundet, godt isoleret og med indlagt el (batteridrevet). De nederste grene var skåret væk i op til 5 meters højde for at forhindre uvedkommendes adgang. Ved et sindrigt snoretræk havde vi monteret en rebstige, der kunne sænkes ned. Vi var meget snedige, syntes vi.

I en periode var det IN at liste sig ind på de mindstes sovesale og smøre tandpasta på øjenvipperne, mens de sov. De ulykkelige ofre vågnede ikke ved "udåden". Men det var virkelig ulækkert, at vågne om morgenen, og ikke kunne lukke øjnene op. De var totalt klistret til.

Den årlige hovedpudekamp – sidste dag før sommerferien – var et must. Her fik jeg min første og eneste dobbelte lussing begået af senere forstander Ankerstrøm. Alle skorper var med og fjerene fløj om hovedet på os. Selvfølgelig dukkede aftenvagten op, og sædvanen tro blev vi alle (ca. 65 drenge) linet op til årets øretæve. Ankerstrøm slog mig så hårdt, at mit hoved fløj over på sidemandens, der altså også blev begavet med en dobbelt lussing. Ankerstrøm må have været træt i hånden efter veludført gerning.

Ankerstrøm var for øvrigt i besiddelse af en motorcykel, en Victoria, og hvis man var heldig, fik man kørelejlighed (uden styrhjelm – fy dog) op til sportspladsen i Hellebæk.

Som forberedelse til det senere liv skulle vi lære at danse. Det foregik i gymnastiksalen på Hellebæk skole under ledelse af en mandsperson, der konstant tyggede karamelstang, en yderst ubehagelig lugt når han stod lige foran os. Selv havde han en dejlig kvindelig dansepartner, hvorimod vi drenge dansede sammen. Senere fik vi danseundervisning i Helsingør – og tænkt – her var der rigtige piger med rigtige former.

Forinden vi forlod skolen skulle vi ekviperes. Det foregik ved, at vi 2 ad gangen af fru Nelsson blev kørt ind til C & G (stormagasinet Crome og Goldschmidt), og så var den store tegnebog fremme. Vi blev til nogle flotte fyre, der foruden at blive ekviperet med fint tøj, også blev udstyret med en kuffert, seng, lille skrivebord (man skulle vel videreuddannes) samt en stol.

Og så var vi skorper, klar til at erobre verden!

Efterskrift

Torben Madsen blev endnu et år på DKO, som han forlod med en realeksamen i 1960. Han blev straks ansat som toldelev, og han fortsatte karrieren indenfor told og skat, indtil han i 2004 frivilligt valgte at gå på pension efter i mange år hovedsageligt at have beskæftiget sig med sort arbejde og økonomisk kriminalitet. Undervejs fik han kone og 3 børn. Flyttede fra København til Vejle (Skærup) i 1969, hvor han også nyder pensionisttilværelsen. Han mødes fortsat med sine klassekammerater en gang om året.